

УДК 658.788

ЕВОЛЮЦІЯ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ЛОГІСТИЧНОГО СЕРВІСУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Колодізева Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Харків, Україна

Анотація — Узагальнено теоретико-методичні підходи до типізації провайдерів логістичного сервісу на світових ринках в контексті перспектив їх еволюції та виникнення нових бізнес-моделей. Обґрунтовано необхідність подальшого розвитку логістичних провайдерів до рівня 10 PL з урахуванням загострення конкуренції та впровадження новітніх технологій на ринку логістичних послуг.

Ключові слова — Ланцюг поставок, логістичний аутсорсинг, логістичні послуги, логістичний провайдер.

Глобалізація економіки, динамічний розвиток міжнародної логістики, формування глобальних ланцюгів поставок, використання інноваційних логістичних технологій, загострення конкуренції на світовому ринку – всі ці фактори обумовлюють стрімке зростання загального обсягу контрактних логістичних послуг, виконаних шляхом аутсорсингу.

Комплекс та характер логістичних послуг, що надаються, все більше використовуються логістичними провайдерами для свого позиціонування на світовому ринку логістичного сервісу та слугують основою для їх диференціації та типізації. В цьому аспекті актуальним є дослідження сучасних проблем та наукове обґрунтування перспектив розвитку постачальників логістичного сервісу від традиційних логістичних провайдерів 3PL, 4PL, 5PL-рівнів до рівня 10 PL.

Теоретико-методологічні аспекти типізації та функціонування логістичних аутсорсерів досліджувались багатьма українськими та закордонними дослідниками, серед яких А. В. Дементьев, М. Ю Григорак, Т. В. Ревуцька,

С.В. Смерічевська, N. Fabbe-Costes, M. Jahre, Ch. Roussat, Peter Hosie, Balan Sundarakan, Albert Wee, Kwan Tan, Aleksandra Koźlak, Ken Kinlock та ін. Але, проблеми подальшого розвитку та диференціації логістичних операторів з урахуванням реалізації новітніх трендів функціонування глобальних ланцюгів поставок не знайшли достатнього відображення з боку науковців.

Метою дослідження є розвиток теоретико-методичних підходів до типізації логістичних провайдерів з урахуванням новітніх тенденцій в формуванні та функціонуванні глобальних ланцюгів поставок.

Типизацію логістичних провайдерів, на наш погляд, можливо здійснювати за їх позиціонуванням на ринку логістичних послуг. В роботі [1] запропоновано сегментування ринку логістичних послуг, яке припускає: групування їх постачальників за принципом зосередження на ключових компетентностях; врахування рівня інтеграції діяльності логістичного оператора та його клієнтів на різних рівнях взаємодії; диференціацію бізнес-моделей діяльності логістичних операторів; визначення стратегічних аспектів розвитку логістичних операторів та їх конкурентних переваг.

Врахування завдань позиціонування логістичних провайдерів на ринку логістичних послуг в умовах загострення конкуренції та її тиску на логістичних аутсорсерів обумовлює доцільність подовження градації логістичних компаній до рівня 10 PL.

Так, заснована в 1976 році компанія De-dola Global Logistics, яка є одним з лідерів з управління вантажними перевезеннями для експортерів та імпортерів та охоплює майже 200 країн світу, запропонувала себе в якості

постачальника 10PL, обґрунтовуючи це новим підходом до забезпечення синергізму ланцюгів поставок, якого чекають сучасні організації. Більшість науковців та практиків розглядають позиціонування Dedola Global Logistics як 10 PL-провайдера лише як маркетинговий хід, але розвиток новітніх технологій на основі штучного інтелекту, Інтернету речей, зануреної та доповненої реальності, автономних транспортних засобів та роботизації, тощо, дає підстави для створення нових бізнес-моделей логістичних операторів. Згідно з роботами [2-4], науковцями та практиками обґрунтовується можливість створення наступних рівнів логістичних операторів:

6PL – Управління ланцюгами поставок на основі штучного інтелекту (Artificial Intelligence Driven Supply Chain Management) – таке визначення надається у [3]. В роботі [4] рівень 6PL трактують як «Стійке управління логістичними системами», тобто, як провідного постачальника послуг з стійкого розвитку. Концепцію 6PL розглядають в контексті допомоги галузевій логістиці прийняти стратегію сталого розвитку, що також включає в себе соціальну відповідальність у сфері логістики.

7 PL – Постачальник готових рішень, або поєднання двох бізнес-моделей, 3PL та 4PL в одному операторі. В роботах [2; 3; 4] характеризують 7PL-провайдера, як такого, що надає логістичні рішення «під ключ», де замість того, щоб мати справу з декількома людьми для різних логістичних послуг, клієнти мають справу з однією людиною відповідно до концепції «один контракт, один рахунок». В роботі [4] підкреслюється, що 7PL-оператори можуть виконувати роль суперпідрядчика (нагляд і найм субпідрядників) та набувати статусу «Провідного логістичного постачальника» (LLP – Leading Logistics Provider). В роботі [3] концепцію 7PL розглядають як автономного конкурента для тестування альтернативних стратегій ланцюжка

Компанія Dedola Global Logistics [3] наступним чином визначає логістичних провайдерів більш високих рівнів:

8PL - Суперкомітет створений для аналізу результатів конкурентів (Super Committee Created to Analyze Competitor's Results).

9PL - Стратегія керованої логістики з використанням краудсорсингу (Crowd Sourced Managed Logistics Strategy).

10PL - Ланцюг поставок стає самосвідомим і працює сам (Supply Chain Becomes Self Aware and Runs Itself).

Подальший розвиток бізнес-моделей постачальників логістичних послуг на світовому ринку буде відбуватись, з одного боку, під впливом загострення конкуренції, що вимагає інтенсифікації маркетингових зусиль та ефективного позиціонування компаній на світовому ринку логістичного сервісу та, з другого боку, під впливом сучасних інноваційних технологій та інтелектуалізації логістичних послуг. Дослідження проблем вироблення єдиних підходів до класифікації логістичних провайдерів до 10 PL-рівня може розглядатись як напрям наступних наукових доробок.

Список використаної літератури

1. Григорак М.Ю. Інтелектуалізація ринку логістичних послуг: концепція, методологія, компетентність: монографія / М.Ю. Григорак. - К.: Сік Груп Україна, 2017. - 513 с.
2. Kinlock K. 7PL Logistics Update/ Ken Kinlock. [Electronic resource] – Available at: <http://supplychaintechnews.com/index.php/logistics/9594-7pl-logistics-update>
3. 10PL Press Release Dedola Global Logistics Obliterates 3PL Industry with New 10PL Service [Electronic resource] – Available at: <https://dedola.com/10pl/10pl-press-release/>
4. Logistics & Supply Chain Strategies: What is 1PL, 2PL, 3PL, 4PL, 5PL, 6PL, 7PL, 8PL, 9PL and 10PL!? [Electronic resource] – Available at: <https://dizalogistics.wordpress.com/2017/08/24/dizablogs/>

Автори

Колодізева Тетяна Олександрівна, доцент кафедри менеджменту, логістики та економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, (kolodizeva@ukr.net).

Тези доповіді надійшли 25 січня 2019 року.

Опубліковано в авторській редакції